

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y DƯỢC**

MAI THỊ THU NGA

**THỰC TRẠNG THAM GIA BẢO HIỂM Y TẾ
CỦA SINH VIÊN MỘT SỐ TRƯỜNG ĐẠI HỌC,
CAO ĐẲNG TẠI TỈNH THÁI NGUYÊN (2006-2008)**

LUẬN VĂN THẠC SỸ Y HỌC

Thái Nguyên, 2009

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y DƯỢC**

MAI THỊ THU NGA

**THỰC TRẠNG THAM GIA BẢO HIỂM Y TẾ
CỦA SINH VIÊN MỘT SỐ TRƯỜNG ĐẠI HỌC,
CAO ĐẲNG TẠI TỈNH THÁI NGUYÊN (2006-2008)**

**Chuyên ngành: Y học dự phòng
Mã số: 60 72 73**

LUẬN VĂN THẠC SĨ Y HỌC

Hướng dẫn khoa học: PGS.TS HOÀNG KHẢI LẬP

Thái Nguyên, 2009

Lời cảm ơn

Em xin chân thành cảm ơn!

Ban Giám hiệu, khoa sau đại học Trường đại học Y- Dược- Đại học Thái Nguyên đã giúp đỡ và tạo mọi điều kiện thuận lợi nhất cho em trong quá trình học tập tại Trường.

Các thầy giáo, cô giáo trường Đại học Y- Dược- ĐHTN đã truyền thụ những tri thức khoa học cho em trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Em xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới Phó Giáo sư - Tiến sĩ Hoàng Khải Lập- người Thầy đã đặt ra định hướng nghiên cứu, tận tình chỉ bảo, hướng dẫn cho em hoàn thành luận văn.

Xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu, cán bộ y tế, cán bộ quản lý sinh viên các trường Đại học Sư Phạm - ĐHTN, Đại học Kỹ Thuật công Nghiệp - ĐHTN, Cao đẳng Y tế Thái Nguyên, Cao đẳng Cơ khí luyện Kim Thái Nguyên đã tạo điều kiện thuận lợi để tôi hoàn thành đề tài nghiên cứu luận văn.

Xin trân trọng cảm ơn Ban giám đốc BHXH Tỉnh Thái Nguyên, BHXH Thành phố Thái Nguyên, Trung tâm Giáo dục Quốc phòng – ĐHTN đã tạo những điều kiện thuận lợi về thời gian và động viên tinh thần để tôi hoàn thành khóa học này.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn tới gia đình, bạn bè và đồng nghiệp đã giúp đỡ, động viên khích lệ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Tác giả

Mai Thị Thu Nga

MỤC LỤC

	Trang
Trang phụ bìa	
Mục lục	
Danh mục các chữ viết tắt	
Danh mục các bảng	
Danh mục các biểu đồ	
ĐẶT VẤN ĐỀ	1
NỘI DUNG	
Chương 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU	3
1.1. Khái niệm về các loại bảo hiểm	3
1.2. Các loại hình bảo hiểm ở Việt Nam.....	3
1.3. Bảo hiểm Y tế ở một số nước trên thế giới.	6
1.4. Bảo hiểm Y tế ở Việt Nam	9
1.5. Một số khó khăn trong việc triển khai BHYT HSSV	17
Chương 2. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	19
2.1. Đối tượng nghiên cứu	19
2.2. Thời gian và địa điểm nghiên cứu	19
2.3. Phương pháp nghiên cứu và chọn mẫu	19
2.4. Chỉ tiêu nghiên cứu.	21
2.5. Kỹ thuật thu thập số liệu	24
2.6. Vật liệu nghiên cứu	24
2.7. Khống chế sai số.....	25
2.8. Đạo đức trong nghiên cứu.....	25
2.9. Xử lý số liệu	25

Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	26
3.1. Một số thông tin chung về đối tượng nghiên cứu	26
3.2. Thực trạng sinh viên tham gia BHYT	29
3.3. Hiểu biết, thái độ và nguyện vọng của sinh viên về BHYT	36
Chương 4. BÀN LUẬN	41
4.1. Một số thông tin chung về đối tượng nghiên cứu	41
4.2. Thực trạng sinh viên tham gia BHYT	42
4.3. Hiểu biết, thái độ và nguyện vọng của sinh viên về BHYT	46
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	53
TÀI LIỆU THAM KHẢO	56
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BH	Bảo hiểm
BHXH	Bảo hiểm xã hội
BHYT	Bảo hiểm y tế
CBCNV	Cán bộ công nhân viên
CBYT	Cán bộ Y tế
CĐYT	Cao đẳng Y tế
CĐCKLK	Cao đẳng Cơ khí luyện kim
CN	Chủ nhiệm
CSSKBD	Chăm sóc sức khỏe ban đầu
ĐHCD	Đại học cao đẳng
ĐHSP	Đại học Sư phạm
ĐHKTCN	Đại học Kỹ thuật công nghiệp
HSSV	Học sinh sinh viên
KCB	Khám chữa bệnh
KSK	Khám sức khỏe
MĐ	Mức đóng
QLSV	Quản lý sinh viên
TSSV	Tổng số sinh viên
SD	Sử dụng
SV	Sinh viên
YTTH	Y tế trường học
YTHĐ	Y tế học đường
WHO	Tổ chức Y tế Thế giới

DANH MỤC CÁC BẢNG

	Trang
Bảng 1.1. Một số kết quả hoạt động bảo hiểm y tế đã đạt được	14
Bảng 1.2. Tỷ lệ SV các trường đại học, cao đẳng tham gia BHYT.....	16
Bảng 3.1. Đối tượng nghiên cứu phân bố theo giới.....	26
Bảng 3.2. Đối tượng nghiên cứu phân bố theo dân tộc	27
Bảng 3.3. Đối tượng nghiên cứu phân bố theo diện chính sách	27
Bảng 3.4. Trình độ chuyên môn của cán bộ y tế	28
Bảng 3.5. Tỷ lệ cán bộ y tế/tổng số cán bộ công nhân viên và SV.....	28
Bảng 3.6. Tỷ lệ sinh viên tham gia BHYT	29
Bảng 3.7. Tỷ lệ sinh viên tham gia BHYT phân bố theo dân tộc	30
Bảng 3.8. Số lần sử dụng thẻ bình quân trong năm (2006-2008).....	30
Bảng 3.9. Số lần sử dụng thẻ BHYT để KCB (2008)	31
Bảng 3.10. Nơi KCB thường xuyên của sinh viên có thẻ BHYT	32
Bảng 3.11. Cơ sở y tế được SV lựa chọn khám chữa bệnh BHYT	33
Bảng 3.12. Tình trạng bệnh tật của sinh viên khi mua BHYT	33
Bảng 3.13. Thực trạng sử dụng quỹ YTHĐ trích từ BHYT học sinh	34
Bảng 3.14. Chất lượng dịch vụ y tế	34
Bảng 3.15. Hiểu biết của sinh viên về quyền lợi khi tham gia BHYT	35
Bảng 3.16. Nguồn cung cấp thông tin cho SV về chính sách BHYT.....	36
Bảng 3.17. Thái độ của sinh viên với việc mua thẻ BHYT	37
Bảng 3.18. Ý kiến của sinh viên về mức đóng BHYT hiện nay.....	37
Bảng 3.19. Ý kiến của SV diện chính sách về mức đóng BHYT hiện nay.....	38
Bảng 3.20. Ý kiến của SV về khả năng đáp ứng nhu cầu KCB cho người có thẻ BHYT	39
Bảng 3.21. Lý do sinh viên không tham gia BHYT	40
Bảng 3.22. Nguyên vọng của sinh viên về mức nộp BHYT	40

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ

	Trang
Biểu đồ 1.1 Tỷ lệ SV các trường ĐH, CĐ tham gia BHYT.....	16
Biểu đồ 3.1 Đối tượng nghiên cứu phân bố theo giới	26
Biểu đồ 3.2 Tỷ lệ sinh viên tham gia BHYT	29
Biểu đồ 3.3 Số lần sử dụng thẻ BHYT để khám chữa bệnh (2008)	31
Biểu đồ 3.4 Nơi KCB thường xuyên của sinh viên có thẻ BHYT	32
Biểu đồ 3.5 Nguồn cung cấp thông tin cho SV về chính sách BHYT	36
Biểu đồ 3.6 Ý kiến của sinh viên về mức đóng BHYT hiện nay	38

ĐẶT VẤN ĐỀ

Sức khỏe tốt là một mục tiêu quan trọng của giáo dục toàn diện học sinh, sinh viên trong các trường học. Chăm sóc, bảo vệ và giáo dục sức khỏe cho thế hệ trẻ là mối quan tâm lớn của Đảng, Nhà nước, của mỗi gia đình và toàn xã hội [24],[36]. Sự quan tâm của Đảng và Nhà nước về công tác chăm sóc, bảo vệ sức khỏe thế hệ trẻ được thể hiện qua nhiều chính sách trong đó có chính sách bảo hiểm y tế học sinh. Những năm qua, bảo hiểm y tế học sinh đã góp phần tích cực trong việc củng cố và phát triển y tế trường học. Mặt khác, bảo hiểm y tế học sinh còn mang tính nhân văn, nhân đạo và cộng đồng với tinh thần tương thân tương ái “Minh vì mọi người, mọi người vì mình” [26],[39].

Bảo hiểm y tế là phương thức phù hợp với nền kinh tế thị trường, là biện pháp chi trả tiến bộ, văn minh, đảm bảo tính công bằng, hiệu quả và đáp ứng nhu cầu chăm sóc sức khỏe cho đại đa số người dân, nhất là người nghèo, tránh được nguy cơ đói nghèo phát sinh do viện phí. Thực hiện bảo hiểm y tế toàn dân sẽ tạo điều kiện thuận lợi thúc đẩy xã hội hóa công tác chăm sóc sức khỏe người dân, góp phần thể chế hóa chủ trương “Đầu tư bứt phá cho chăm sóc sức khỏe và chuyển dần từ đầu tư trực tiếp cho cơ sở y tế sang đầu tư trực tiếp cho người hưởng thụ thông qua bảo hiểm y tế” [8],[45].

Tỉnh Thái Nguyên, là trung tâm chính trị, kinh tế của khu vực Đông Bắc, là cửa ngõ giao lưu kinh tế xã hội giữa vùng trung du miền núi với vùng đồng bằng Bắc bộ. Cách thủ đô Hà Nội gần 80km về phía Bắc, Thái Nguyên có diện tích tự nhiên 3.562,82km² với dân số khoảng 1,1 triệu người. Tỉnh Thái Nguyên có 9 đơn vị hành chính (1 thành phố, 1 thị xã và 7 huyện). Thái Nguyên còn là trung tâm đào tạo lớn thứ ba trong cả nước với 8 trường đại học, 11 trường cao đẳng và trung học chuyên nghiệp, 9 trung tâm dạy nghề, mỗi năm đào tạo được khoảng gần 100.000 lao động. Vì vậy, vấn đề chăm

sức khỏe cho học sinh, sinh viên càng được các trường và Bảo hiểm xã hội quan tâm hơn [48]. Trải qua hơn 15 năm triển khai bảo hiểm y tế tự nguyện cho học sinh, sinh viên các trường đại học, cao đẳng trên địa bàn Tỉnh Thái Nguyên, bảo hiểm y tế đã mang lại nhiều lợi ích cho học sinh, sinh viên khi tham gia. Với số lượng lớn sinh viên nên vấn đề tham gia bảo hiểm y tế của sinh viên có ý nghĩa rất quan trọng không chỉ mang tính chất xã hội, tính chất nhân đạo mà còn góp phần quan trọng chăm lo sức khỏe và tạo điều kiện cho sinh viên học tập tốt. Việc triển khai và phát triển bảo hiểm y tế trong sinh viên có mối quan hệ mật thiết tới sự hiểu biết, thái độ và nguyện vọng của sinh viên về BHYT. Nghiên cứu vấn đề trên sẽ phát hiện được các thông tin quan trọng giúp cho việc cải thiện chất lượng công tác triển khai bảo hiểm y tế trong sinh viên của các trường đại học, cao đẳng nói chung và nói riêng ở khu vực Tỉnh Thái Nguyên.

Với những lý do như trên, chúng tôi tiến hành đề tài **“Thực trạng tham gia bảo hiểm y tế của sinh viên một số trường đại học, cao đẳng tại Tỉnh Thái Nguyên (2006-2008)”**. Trong đề tài này chúng tôi nghiên cứu những vấn đề sau:

- 1. Mô tả thực trạng tham gia bảo hiểm y tế của sinh viên một số trường đại học, cao đẳng tại Tỉnh Thái Nguyên.*
- 2. Tìm hiểu sự hiểu biết, thái độ và nguyện vọng của sinh viên về bảo hiểm y tế.*